
BALINKA CSALÁDNEVEI ÉS VÁLTOZATAIK AZ ANYAKÖNYVEKBEN (1757–1830)

1. Előljáróban. – Jelen dolgozatom magja melléklete annak a tudományos diákköri dolgozatnak, melyet „Az anyakönyvi kutatások módszere, nehézségei egy német telepés község, Balinka esetében” címmel 1998-ban, a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola történelem szakán adtam be. Ebben a falu 1757-es újratelepítése és az 1831. évi kolerajárvány közötti demográfiai viszonyok a HENRY–FLEURY-féle családrekonstrukciós módszerrel (FLEURY–HENRY 1965; legújabban ismerteti és alkalmazza KOVÁTS 1996) való feltárásának lehetőségeit vizsgálom.

A megadott korszakhatár egyrészt demográfiai, másrészt gyakorlati okokkal magyarázható. 1830-ban válik folyamatossá ugyanis a helyi anyakönyv-vezetés: mindaddig csupán szakaszos az 1797-től Balinkán vezetett matrikulák sora, illetve a szomszédos Bodajk anyakönyveiben is rengeteg balinkaiakra vonatkozó bejegyzést találunk, sokszor pótolva a balinkai matrikulákból hiányzó évsorokat. Nem utolsósorban pedig erre az időszakra tehető a balinkai német családok írásos névhasználatának rögzülése.

A dolgozat adattárában a többségükben német családneveknek az utókorra hagyományozott formáit adom majd közre.

2. Rövid helytörténeti áttekintés. – Balinka község Fejér megye északnyugati szélén, a Bakony keleti peremén fekszik. A falu a középkorban királyi tulajdonként szerepelt, első említése 1193-ból származik, ekkor még *Boinca* néven (ARANYNÉ–DEGRÉ 1979: 347). Később több megyei nemes család kezén megfordult, végül a török uralom alatt pusztává lett településre gróf Esterházy Gábor (aki valószínűleg csak bérelte a területet az akkor birtokos Amadé családtól) hívott be telepeseket, és szerződött 1757. június 24-én huszonnégy családdal, hogy a következő év Szent György napjára házakat, kocsmát, mészárszéket és malmot építenek. Ezek a telepések ugyan nem tudni, honnan érkeztek, de erre vonatkozóan egy-két támpontot találunk a szakirodalomban. A község monográfiájának megírói szerint leginkább a megyében szokatlan templomi védőszent kiválasztásából indulhatunk ki: a megyében Szent Vendel tiszteletére (Balinkán kívül) egyedül egy másik sváb telepés községben, Gánton emeltek templomot (ARANYNÉ – DEGRÉ 1979: 350). CSURGAI HORVÁTH JÓZSEF (1998: 11) szerint Balinka esetében, ellentétben a megyében ebben az időben lezajló telepítési hullámmal, másodlagos telepítésről van szó, s a betelepülők nem közvetlenül német területről, hanem az Eszterházy-birtokkomplexum más részeiről érkeztek. Az ő véleményét látszik megerősíteni az a tény, hogy a szomszédos Isztimér és Bodajk anyakönyveiben több későbbi balinkai telepés neve már korábban előfordul. A terület nyelvészeti-nyelvtörténeti vizsgálata is eredménnyel kecsegtethet, hiszen HAJNAL MÁRTON (1906: 21) és HUTTERER MIKLÓS (1960: 224) szerint az Isztimérhez közeli falvak nyelvileg zárt közösséget alkotnak, sajátos átmenetet képezve a Bakony nyugati részén elterjedt zirci, illetve a középhegység keleti oldalán elterjedt keleti dunai bajor nyelvjárás között.

A korai úrbéri szerződések számos kedvezményt biztosítanak a telepesek részére, emellett hallgatólagosan elismerik a szabad költözés jogát is (MOL 4113). Utóbbi meg is valósulhatott, mert a kezdeti időszakban és később, a gyökeret eresztés után is meglehetősen nagyarányú a népesség ide-oda vándorlása (néha csak a szomszéd faluig költöznek, majd néhány év múltán vissza, de előfordulnak nagy számban idénymunkások is). A faluban 1770-től iskola is működött, tanítási nyelve a vizsgált időszakban végig német volt (ARANYNÉ–DEGRÉ 1979: 350). A Szent Vendel tiszteletére emelt templom létezéséről legkorábbi adatunk 1784-ből való (Schematismus 1819: 52). 1800-ban a falu átkerül a Bajzáth-család birtokába, ám ez a falu életében nem hozott nagy változást, mint ahogy a nagy országos események is elkerülték; az 1831-es kolerajárványig csupán az 1810. évi móri földrengést említik a község történetének kutatói (ARANYNÉ–DEGRÉ 1979: 355–7).

3. A forrásokról. – Az 1757. esztendő követő kb. negyven év adatai – mivel templomnak és papnak is híján volt a balinkai filia – a szomszédos Bodajk anyakönyveiben található (Bodajk: MOL A505). Balinka halotti anyakönyvét 1792-től vezetik, az 1797. évtől pedig vegyes anyakönyvként (a házassági, keresztelési és halálozási adatokat egy kötetbe írták; Balinka: MOL A503, A504, A1487). Ezekből hiányzik az 1807–1816 és az 1822–1826 közötti rész, az 1826. évtől azonban már töretlen az adatsor, de csupán az 1830-as évek elejére rendeződik az a helyzet, hogy – épp a hiányos és bizonytalan anyakönyv-vezetésnek köszönhetően – Bodajk anyakönyvei is meglepően nagy számú balinkaiakra vonatkozó adatot tartalmaznak (Bodajk: MOL A505, A506). Ezek hitelessége a családokra vonatkozó adatok „összefésülésekor” derül ki egyértelműen: tökéletesen kiegészítik egymást a két anyakönyv adatai.

4. A családnevekről. – Maga az adattár betűrendben, betűhív átírásban tartalmazza az 1757–1831 között az adott időszak bodajki és balinkai anyakönyveinek Balinkára vonatkozó keresztelési, házassági és halálozási bejegyzéseiben előforduló összes családnévet és azok változatait, kiemelve és elsőként mindenkor a mai nyelvállapothoz legközelebbi variánst hozva. Az egyes nevekhez rendelt variánsokat azok előfordulási sorrendjében közlöm.

Az itt előforduló nevek a faluhoz tartozó pusztákon megforduló mezőgazdasági idénymunkások kisszámú nevének (*Kiss, Tóth, Turi*) kivételével mind német lakosságot takarnak. A szintén csak egyszer előbukkanó, de német nevek többségében a faluból párt választó, környékbeli településekről származó fiatalokról – leginkább férfiakról – van szó; a bejegyzések ugyanis, minthogy a házasságot itt kötötték, a helyi házassági anyakönyvben szerepelnek. Az ő neveiket a teljesség igényének megtartása miatt közlöm.

Az anyakönyveket előbb a bodajki plébánián, majd a balinkai filiián helyben lakó, de Bodajkról áthelyezett, általában fiatal káplánok vezették, személyük viszonylag gyakran cserélődött. A legtöbb családnév azért fordulhat elő néha akár ötnél több változatban is, mert a német nyelvet csupán irodalmi nyelvként ismerő és beszélő pap néha a legegyszerűbb nevek esetén is új névváltozatot hoz létre. A rontás lehetősége meglehetősen nagy, mivel mint említettem, sajátos dialektusban beszéltek az itteniek, ezért gyakoriak a félrehallással keletkezett variánsok, pl. a *Brávit*, *Frauenberger*, *Haffner*, *Stohl*, *Unverdorben* nevek esetében. Az elhallások a zöngés-zöngétlen mássalhangzó párok esetében szintén magas számban fordulnak elő. Az anyakönyveket vezető papok, mint literátus

emberek emellett sokszor ingadoznak a latinos és németes írásmód között is (pl. *Ochs ~ Ox*), mivel bizonyára nem volt egyértelmű, írásban rögzített névformájuk. Ráadásul az sem általános tapasztalat, hogy az anyakönyvet vezető egyházi személy csak egy névváltozatot alkalmaz.

Sok segítséget adott az az anyakönyvezési szokás, mely szerint megnevezték a gyermek szülei mellett annak keresztszüleit is. Az ő személyük ugyanis ritkán változott, a keresztkomaság tényleges rokonsági foknak számított a vérrokonság mellett. Sőt, gyakran oda-vissza is érvényes volt, változni leginkább csak abban az esetben változott, ha valamely család teljessége megbomlott (valamelyik keresztszülő halálával, ám nem ritkán az özvegy új házasságkötése után ismét ugyanazon család gyermekeinek keresztszülője immár új házastársával együtt). Ennek eredményeképp több, egymástól távolinak tűnő családnév azonosságát sikerült kiderítenem, melyek az adott családra vonatkozó további adatok rendezésekor ellenőrizhetők voltak.

Az adattárban nagybetűvel közölt nevek a mai (vagy ahhoz legközelebb álló) formák, mellettük a névhez tartozó összes variánssal. Az egyes variánsok a maguk betűrendi helyén szintén szerepelnek, utalva a kiemelt változatra.

Balinka anyakönyvekben előforduló családnevei és változataik (1757–1830)

ABELE l. még Aber, Aheri

Aber → *Abele*

Aheri → *Abele*

AICHORN l. még Aichoren, Harn, Horn

Aichoren → *Aichorn*

ALTMAN l. még Altmann

Altmann → *Altman*

ANSHACKER l. még Anphacker,

Aushacker, Hacker

Anphacker → *Anshacker*

Antrönhoff → *Eineramhoff*

Arnreinhoff → *Eineramhoff*

APHASZER

Aroheffer → *Márhoffer*

Aschprian → *Asprián*

ASPRILÁN l. még Aschprian, Asprian,

Hasperjung, Ospern

Asprian → *Asprián*

Aushacker → *Anshacker*

Baltscher → *Patser*

Bascher → *Patser*

Batscher → *Patser*

Batschyr → *Patser*

BAUER l. még Pauer

BAUM

BEIDLER

BENKE

BRÄUBERGER

Brávecz → *Brávitz*

BRÁVITZ l. még Brávecz, Právecz, Pravis,

Profis, Vrábetz

BURGHARDT

BUCKGRUBER

CONRAD l. még Konrad

CRENZ

CSIZMAZIA l. még Csizmár

Csizmár → *Csizmazia*

Czailletz → *Zeller*

Czalber → *Zeller*

Czaph → *Zapf*

Czapf → *Zapf*

Czeiler → *Zeller*

Czimerman → *Zimmerman*

Danaf → *Tanaff*

DANIEL

DARIMITS

Diedrich → *Dietrich*

DIETRICH l. még Diedrich

EBERLE

EBELSEDER l. még Eberseher, Ibelseder,

Iberseder, Überseder

- Eberscher → *Ebelseder*
 ECKSTEIN
 Eifsenhuffer → *Eineramhoff*
 EINERAMHOFF 1. még Antronhoff,
     Amreinhoff, Eifsenhuffer, Eineranhoff,
     Einerinhoff, Einranhoff, Emrenhoffer
 Eineranhoff → *Eineramhoff*
 Einerinhoff → *Eineramhoff*
 Einranhoff → *Eineramhoff*
 Emrenhoffer → *Eineramhoff*

 FABER 1. még Fober, Forber
 Fegl → *Vogl*
 FETT
 Firscht → *Fürst*
 Fober → *Faber*
 FODOR
 Forber → *Faber*
 FORSTNER
 Fögl → *Vogl*
 FRANK
 Frei → *Frey*
 FREY 1. még Frei
 FRAUENBERGER 1. még Frauenperger,
     Fromberger, Fronberger
 Frauenperger → *Frauenberger*
 Fromberger → *Frauenberger*
 Fronberger → *Frauenberger*
 Fürscht → *Fürst*
 FÜRST 1. még Firscht, Fürscht

 GAÁL
 GAIGER 1. még Geiger
 GARBER 1. még Gerber
 GASSNER 1. még Kezner, Kazner, Kessner
 GEIGENMAIER
 Geiger → *Gaiger*
 Gerber → *Garber*
 GROSSAIBL
 GRÖNAUG
 GRUBER 1. még Gruder
 Gruder → *Gruber*
 Gundner → *Kuntner*
 GUT 1. még Gutt
 GUTMAN
 Gutt → *Gut*

 HAAS 1. még Haz
 HABERFELDNER
 Hacker → *Anshacker*
 HAFFNER 1. még Hoffner
 Halbeck → *Hollweg*
 Halvats → *Halwachs*
 HALWACHS 1. még Halwax, Halvats
 Halwax → *Halwachs*
 HAMBERGER 1. még Hamperger
 Hamperger → *Hamberger*
 HANDL 1. még Hánczl
 Hánczl → *Handl*
 Harn → *Aichorn*
 HARTMAN
 HARVICH
 Haselmajer → *Hasenreiter*
 HASENREITER 1. még Haselmajer,
     Hazenreiter, Hosenreider, Hozenreiter
 Hasperjung → *Asprián*
 Hauptman → *Hauptman*
 HAUPTMAN 1. még Hauptman
 Haz → *Haas*
 Hazenreiter → *Hasenreiter*
 HECKER
 Heer → *Herr*
 HEFFLER 1. még Hevefle
 HEIL
 HELLER
 HELMERICH
 HERR 1. még Heer
 HERZ
 Hevefle → *Heffler*
 Hofer → *Hoffer*
 HOFFENBERGER
 HOFFER 1. még Hofer, Hover
 HOFFMAN 1. még Hoffmann
 Hoffmann → *Hoffman*
 Hoffner → *Haffner*
 Holl → *Kholl*
 HOLLWEG 1. még Holovek, Halbeck
 Holovek → *Hollweg*
 HOLZHAUSER
 HOLZVEBER 1. még Stoltzveber
 Hopert → *Hujber*
 Horn → *Aichorn*
 Horvat → *Horváth*

- HORVÁTH* 1. még Horvat
 Hosenreider → *Hasenreiter*
 Hover → *Hoffer*
 Hozenreiter → *Hasenreiter*
HÖNIG
 Huber → *Hujber*
 Hueber → *Hujber*
 Huffvagner → *Hutwagner*
 Huiber → *Hujber*
 Huitvagner → *Hutwagner*
HUJBER 1. még Hopert, Hupert, Hupel,
 Huber, Huiber, Hueber, Hülber
HUNGLER 1. még Kugler
 Hupel → *Hujber*
 Hupert → *Hujber*
HUTWAGNER 1. még Huffvagner,
 Huitvagner
 Hülber → *Hujber*

 Ibelseder → *Ebelseder*
 Iberseder → *Ebelseder*
IOHANNES
JÁGER
JUNGWIRTH

KAFFKA 1. még Kafka, Káfka, Kavka,
 Koska
 Kafka → *Kaffka*
 Káfka → *Kaffka*
 Kample → *Keleme*
KATZENBERGER 1. még Kazenberger,
 Khatzberger, Kosberger
KAUFMANN
 Kavka → *Kaffka*
 Kazenberger → *Katzenberger*
 Kazner → *Gassner*
KEMELE 1. még Kample
 Kessner → *Gassner*
 Kezner → *Gassner*
 Khatzberger → *Katzenberger*
KHOLL 1. még Holl, Koller, Kól
KHOLMAJER
KIMOVICS 1. még Krirovicz
KINTLER
 Kirchenmajer → *Kirchenmayer*
KIRCHENMAYER 1. még Kirchenmajer

KISS
KLAS
 Kól → *Kholl*
 Koller → *Kholl*
KOLONICS 1. még Tolonits
 Konrad → *Conrad*
 Kosberger → *Katzenberger*
 Koska → *Kaffka*
KRAUS 1. még Krausz
 Krausz → *Kraus*
KREITLER 1. még Krutler
KRESS
 Kirrovicz → *Kimovics*
KRONAUER
 Krutler → *Kreitler*
KUCHENPRUCK
 Kugler → *Hungler*
KUKUMSEL
KUNTNER 1. még Gundner

 Lámbrockner → *Landbruckner*
 Lámbuckner → *Landbruckner*
 Lámbrugner → *Landbruckner*
 Lámprugner → *Landbruckner*
 Lámpruckner → *Landbruckner*
LANDBRUCKNER 1. még Lámbrockner,
 Lámbuckner, Lámbrugner,
 Lámprugner, Lámpruckner
LANG 1. még Langh
 Langh → *Lang*
LAUBE 1. még Laupert
 Laupert → *Laube*
LERNER
LIECHTENBERGER 1. még Lichtenberger,
 Lichtenperger, Liestenperger
LIER 1. még Lierh, Lirh
 Lierh → *Lier*
 Liestenperger → *Liechtenberger*
 Lichtenberger → *Liechtenberger*
 Lichtenperger → *Liechtenberger*
LINK
LINTNER
 Lirh → *Lier*
 Litsáner → *Litschauer*
LITSCHAUER 1. még Litsáner

<i>MADLER</i> 1. még Maller, Meder	Pak → <i>Pek</i>
<i>MAGYAR</i>	Pauer → <i>Bauer</i>
Majer → <i>Mayer</i>	<i>PATSER</i> 1. még Baltscher, Bascher, Batscher, Batschyr, Pátser
Majerer → <i>Mayer</i>	Pátser → <i>Patsér</i>
Majerhoffer → <i>Márhoffer</i>	<i>PEIDLPERGER</i>
Maller → <i>Madler</i>	<i>PEK</i> 1. még Pak
<i>MÁRHOFFER</i> 1. még Aroheffer, Majerhoffer, Mayerhoffer	<i>PERINGER</i>
<i>MARKOVITS</i>	Pert → <i>Pest</i>
<i>MATHEISER</i> 1. még Matheisser, Motheiser	<i>PEST</i> 1. még Pert
Matheisser → <i>Matheiser</i>	Péter → <i>Péterka</i>
<i>MAYER</i> 1. még Majer, Majerer, Mejer	<i>PÉTERKA</i> 1. még Péter, Petika
Mayerhoffer → <i>Márhoffer</i>	Petika → <i>Péterka</i>
Mecz → <i>Metz</i>	<i>PÓTT</i>
Meder → <i>Madler</i>	<i>PREIL</i>
<i>MEERRINGEL</i> 1. még Mergler, Meriller	<i>PLANCK</i>
<i>MEINHART</i>	Plerner → <i>Pliemek</i>
<i>MEIZINGER</i>	<i>PLIEMEK</i> 1. még Plerner, Plümel
Mejer → <i>Mayer</i>	Plümel → <i>Pliemek</i>
Mergler → <i>Meerringel</i>	Právecz → <i>Brávit</i>
Meriller → <i>Meerringel</i>	Pravis → <i>Brávit</i>
<i>METZ</i> 1. még Mecz	Profis → <i>Brávit</i>
<i>MILLNER</i> 1. még Müller, Müllner	<i>PÚR</i>
Mollnar → <i>Molnár</i>	Rainer → <i>Ráner</i>
<i>MOLNÁR</i> 1. még Mollnar	<i>RÁNER</i> 1. még Rainer
Motheiser → <i>Matheiser</i>	Redl → <i>Riedl</i>
Müller → <i>Millner</i>	<i>REDLING</i>
Müllner → <i>Millner</i>	<i>REICH</i>
<i>NOAN</i> 1. még Nún	Reichard → <i>Reichart</i>
<i>NOVAK</i>	<i>REICHART</i> 1. még Reicharth, Reichard
Nún → <i>Noan</i>	Reicharth → <i>Reichart</i>
Obermajer → <i>Obermár</i>	Reisser → <i>Reizer</i>
Obermajer → <i>Obermár</i>	<i>REIZER</i> 1. még Reisser
Oberman → <i>Obermár</i>	<i>REÖK</i>
<i>OBERMÁR</i> 1. még Oberman, Obermajer, Obermajer, Obermayr	<i>RETTMAN</i> 1. még Repman
Obermayr → <i>Obermár</i>	<i>RIEDER</i> 1. még Rider
<i>OCHS</i> 1. még Ochs, Oks, Ox	<i>RIEDL</i> 1. még Redl, Rodl
Ochs → <i>Ochs</i>	Rider → <i>Rieder</i>
Oks → <i>Ochs</i>	Rodl → <i>Riedl</i>
Ospem → <i>Asprián</i>	<i>RUFF</i> 1. még Ruiff
<i>OTTH</i>	Ruiff → <i>Ruff</i>
Ox → <i>Ochs</i>	<i>RUK</i>
	Saijer → <i>Schaier</i>
	Sailer → <i>Schaier</i>
	Saitel → <i>Scheidl</i>

- SAMBER*
 Schaffer → *Scheffer*
SCHAIER l. még Saijer, Sailer
SCHEFFER l. még Schaffer
SCHEIDL l. még Saitel, Seidl
 Scheindorffer → *Schöndorffer*
SCESLAK
SCHIEFFER l. még Schiver, Siffer
SCHIMPEL
 Schindl → *Schindler*
SCHINDLER l. még Schindl
 Schiver → *Schieffer*
SCHLAGER
 Schlebs → *Schlepp*
SCHLEPP l. még Schlebs
SCHMACZEL l. még Schmoczel
SCHMIDT l. még Schmied, Schmitt, Smied
 Schmied → *Schmidt*
 Schmitt → *Schmidt*
 Schmozel → *Schmaczel*
SCHNABEL
SCHNEIDER l. még Schneitter
 Schneitter → *Schneider*
SCHOHER
SCHÖNDORFFER l. még Scheindorffer,
 Schweindorffer
 Schröll → *Stohl*
SCHÚH
 Schuspek → *Siessenbeck*
SCHVAGER l. még Schwagere
 Schvaighart → *Schweighardt*
 Schvajchart → *Schweighardt*
 Schwartz → *Schwartz*
 Schwartzingler → *Schwartzinger*
 Schvarzinger → *Schwartzinger*
 Scheindorffer → *Schöndorffer*
 Schwagere → *Schwager*
SCHWARTZ l. még Schwartz
SCHWARTZINGER l. még Schwartzingler,
 Schvarzinger, Svartzinger
SCHWEIGHARDT l. még Schvaighart,
 Schvajchart, Svaichart, Svajchart,
 Swaighart, Schweichart, Schweighard,
 Schweighart, Schveighart, Schweigard,
 Sveickhart
 Schveichart → *Schweighardt*
 Schveighard → *Schweighardt*
 Schveighart → *Schweighardt*
 Schveiningler → *Schweiningler*
 Schweigard → *Schweighardt*
 Schveighart → *Schweighardt*
 Schveiner → *Schweiningler*
SCHWEININGER l. még Schveiningler,
 Schveiner
 Seidl → *Scheidl*
 Siessbok → *Siessenbeck*
 Siespék → *Siessenbeck*
SIESSENBECK l. még Schuspek, Siespék,
 Siessbok, Siesspek, Sispek, Suspek,
 Süsbök, Süspek, Sziesznbeck, Tüsbök
 Siesspek → *Siessenbeck*
 Siffer → *Schieffer*
 Simerer → *Simmerer*
SIMMERER l. még Simerer
SINGER l. még Szinger
 Sispek → *Siessenbeck*
 Smied → *Schmidt*
 Stadhler → *Stadler*
 Stadinger → *Staudinger*
STADLER l. még Stadhler, Stradler
 Stamfel → *Stampfel*
STAMPFEL l. még Stamfel
STAUDINGER l. még Stadinger
STEINER l. még Steinher
 Steinher → *Steiner*
STEPAN l. még Steppán
 Steppán → *Stepan*
STOHL l. még Schröll, Stóhl, Stolz, Stollár,
 Stuel, Stuhl, Stul, Stull, Stül
 Stóhl → *Stohl*
 Stolz → *Stohl*
 Stollár → *Stohl*
STOLTZENBERGER l. még Stuhlcnberger,
 Stulberger
 Stoltzveber → *Holzveber*
 Stradler → *Stadler*
 Strobel → *Strobl*
STROBL l. még Strobel
 Stroheber → *Strohoffer*
 Strohefer → *Strohoffer*
 Strohever → *Strohoffer*

STROHHOFFER 1. még Stroheber,

Strohefer, Strohever, Strohofer

Strohofer → *Strohoffer*

Stuel → *Stohl*

Stuhl → *Stohl*

Stuhlcnberger → *Stoltzenberger*

Stul → *Stohl*

Stulberger → *Stoltzenberger*

Stull → *Stohl*

Stül → *Stohl*

Suffart → *Suffert*

SUFFERT 1. még Suffart

Suspek → *Siessenbeck*

Süsbök → *Siessenbeck*

Süspek → *Siessenbeck*

Svaichart → *Schweighardt*

Svajchart → *Schweighardt*

Svartzinger → *Schwartzinger*

Sveickhart → *Schweighardt*

Swaighart → *Schweighardt*

SZEITER

Sziesznbeck → *Siessenbeck*

Tanaf → *Tanaff*

TANAFF 1. még Danaf, Tanaf, Tanauf,

Tanef

Tanauf → *Tanaff*

Tanef → *Tanaff*

Tirkel → *Tirkl*

TIRKL 1. még Tirkel

Tolonits → *Kolonics*

TOMER

TÓTH

TURI

Tüsbök → *Siessenbeck*

Tzapf → *Zapf*

Tzimerman → *Zimmerman*

Tzvicker → *Zwicker*

Tzwieber → *Zwicker*

Tzwikker → *Zwicker*

Unfertorm → *Unverdorben*

Unfortorm → *Unverdorben*

Unvelschalter → *Unverdorben*

UNVERDORBEN 1. még Unfertorm,

Unfortorm, Unvelschalter, Unverdorm,

Unvertorben

Unverdorm → *Unverdorben*

Unvertorben → *Unverdorben*

Überseder → *Ebelseder*

Vachler → *Wachtler*

Vachtler → *Wachtler*

Vakler → *Wachtler*

VALFSGRUBER

Ventzl → *Wentzl*

Verger → *Werger*

VESETER

Vinter → *Winter*

Virker → *Werger*

Vizinger → *Wizinger*

VOGL 1. még Fegl, Fögl

Volff → *Wulf*

Vortzinger → *Wurtzinger*

Vorzinger → *Wurtzinger*

Vrábetz → *Brávit*

VRIEGELMAN

Vurtzinger → *Wurtzinger*

WACHTLER 1. még Vakler, Vachler,

Vachtler

Waissenberger → *Weissenberger*

WEBER

WEISSENBERGER 1. még Waissenberger

Wendt → *Wentzl*

WENTZL 1. még Ventzl, Wendt

WERGER 1. még Verger, Virker

WERNSDORFFER

WINCKELMANN

WINCKLER 1. még Winkel

Winkel → *Winckler*

WINTER 1. még Vinter

WITMAN

WIZINGER 1. még Vizinger

WULF 1. még Volff

WURTZINGER 1. még Vortzinger,

Vorzinger, Vurtzinger

Zaff → Zapf	ZIMMERMAN l. még Czimerman,
ZAPF l. még Czapf, Czaph, Tzapf, Zaff	Tzimerman
Zeilner → Zellner	ZWICKER l. még Tzvicker, Tzwieber,
ZELLER l. még Czailletz, Czalber, Czeiler, Zeilner	Tzwickker

Források

- Balinka: Római katolikus egyházi anyakönyvek. MOL Filmarchívum A503, A504, A1487.
 Bodajk: Római katolikus egyházi anyakönyvek. MOL Filmarchívum A505, A506.
 Isztimér: Római katolikus egyházi anyakönyvek. MOL Filmarchívum A522.
 MOL 4113. Helytartótanácsi Levéltár. Tabellae Urbariales. Fejér m. Balinka. 3–4. p., Filmarchívum.

Hivatkozott irodalom

- ARANYNÉ MAGYAR ZSUSZANNA – DEGRÉ ALAJOS 1979. Balinka. In: *Fejér Megyei Történeti Évkönyv 1979*. Szerk. FARKAS GÁBOR. Székesfehérvár. 347–408.
 CSURGAI HORVÁTH JÓZSEF 1998. A német nemzetiségűek be- és kitelepítése megyénkbe. *Fejér Megyei Hírlap*. május 30: 11.
 FLEURY, MICHEL – HENRY, LOUIS 1965. *Nouveau manuel de dépouillement et d'exploitation de l'état civil*. Paris.
 HAJNAL MÁRTON 1906. *Az isztiméri német nyelvjárás hangtana*. Budapest.
 HUTTERER MIKLÓS 1960. A Dunántúli Középhegység németisége és a magyarországi német nyelvjárás kutatás problémái. *Magyar Nyelv* 220–32.
 KOVÁTS ZOLTÁN 1996. Rösze népességének alakulása 1836–1990. In: *Rösze földje és népe*. Szerk. PÉTER LÁSZLÓ. Szeged. 117–66.
Schematismus venerabilis cleri almae dioecesis Alba-Regalensis pro anno a Christo nato 1819. 52.

STOHL RÓBERT

RÓBERT STOHL, **Family names and their variants in registers of village Balinka (1757–1830)**

Standardization of written name forms in the registers of village Balinka (Fejér county) lasted from 1757 (the year when the German settlers started to arrive in the village) to 1830. The author investigates all the family names appearing in the registers of births, marriages and deaths in the period. Many, sometimes surprising name forms came into existence owing to native Hungarian priests working in a foreign language environment: one of the most important causes of noting family names in repeatedly different forms was misinterpretation. Identification of name forms could only be performed with respect to baptismal practices: being a godparent was permanently acknowledged as real kinship among the villagers. In the list of the investigated names, variants closest to today's official name forms are capitalized, other variants are given in alphabetical order with reference to the standardized name form.